

Raadsstuk

Raadsstuk	197/2008
B&W datum	30 september 2008
Sector/Afd	STZ/JOS
Reg.nr(s)	08/167398
Onderwerp	Uitbreiding werkpakket SRO Kennemerland verzelfstandiging gemeentelijke zwembaden

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Inleiding

Op 22 november 2007 heeft de raad besloten tot verzelfstandiging van de subafdeling Sport&Recreatie/ Accommodaties in de figuur van SRO Kennemerland BV. Bij de oprichting van SRO Kennemerland BV is in de betreffende aandeelhoudersovereenkomst tussen de gemeenten Haarlem en Amersfoort stapsgewijze uitbreiding van het werkpakket vastgelegd. De toevoeging van de exploitatie van de drie gemeentelijke zwembaden (Boerhaavebad, De Planeet en De Houtvaart) per 1-1-2009 is hiervan een eerste uitwerking.

Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. in te stemmen met de besluiten tot wederzijdse opzegging van het convenant door het bestuur van de de Stichting Sportaccommodaties Haarlem en het het college.
2. de exploitatie van de gemeentelijke zwembaden per 1-1-2009 door inbesteding toe te voegen aan het werkpakket van SRO Kennemerland BV.
3. in te stemmen met het overdragen van het zwembadpersoneel in gemeentedienst aan SRO per 1-1-2009.

Beoogd resultaat

Met de inbesteding van de exploitatie van de gemeentelijke zwembaden bij SRO Kennemerland wordt het volgende beoogd:

- Concentratie van exploitatie, beheer en onderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties bij één uitvoeringsorganisatie en daarmee het creëren van één loket voor sportverenigingen en gebruikers
- continuïteit in aansturing en bedrijfsvoering van de zwembaden
- flexibiliteit en marktaanpassingsvermogen
- verleggen exploitatierisico van gemeente naar exploitant
- vergroten transparantie in kosten en baten, directe en indirecte subsidies
- mogelijkheid tot risicospreiding voor de zwembadexploitant op basis van een breed werkpakket
- behoud gewenste invloed van gemeente
- personeelontwikkelingsmogelijkheden
- uitbreiding van het werkpakket van SRO Kennemerland zoals in de aandeelhoudersovereenkomst tussen de Gemeenten Haarlem en Amersfoort is overeengekomen

- het plaatsen van uitvoerden taken op afstand en daarmee verkleining van het ambtelijk apparaat.

Overwegingen

In 1993 heeft de gemeenteraad het beheer en de exploitatie van de Haarlemse gemeentelijke zwembaden ondergebracht bij de stichting Sportaccommodaties Haarlem (SSH). Dit met als doel de uitvoering van deze overheidsactiviteit op afstand te zetten (verzelfstandiging) en daarmee gebruik te maken van een financieel voordeel in de vorm van de destijds bestaande mogelijkheid van BTW-verrekening op investeringskosten. Dit laatste motief is door verandering in wetgeving niet meer relevant.

Het personeel is in dienst van de gemeente Haarlem gebleven en bij SSH gedetacheerd. In 1993 is het een en ander in een convenant vastgelegd, echter zijn zaken als grondslagen voor subsidie en begroting alsmede het presteren van SSH niet helder vastgelegd. SSH ontvangt jaarlijks een budgetsubsidie waar eventuele daadwerkelijke tekorten worden aangezuiverd door de gemeente. Defacto is sprake van een exploitatiesubsidie. Door de gekozen constructie kan feitelijk niet gesproken worden van een echte verzelfstandiging hetgeen in de praktijk van de achterliggende jaren zijn weerslag heeft gehad.

Zowel de gemeente als SSH ervaren de huidige structuur als niet functioneel en belemmerend voor toekomstige ontwikkelingen. Ook het managen van personeel loopt in deze structuur niet goed. SSH heeft dan ook een verzoek bij de gemeente neergelegd om de mogelijkheden voor verzelfstandiging dan wel privatisering te onderzoeken.

De gemeente Haarlem en SSH hebben gezamenlijk VDG Trajectmanagement de opdracht gegeven tot het verrichten van het onderzoek naar de meest optimale organisatievorm voor de zwembaden van de gemeente Haarlem.

In het onderzoeksrapport (januari 2008) wordt geconcludeerd dat naar omstandigheden de stichting SSH de exploitatie van de zwembaden zeer naar behoren heeft uitgevoerd. Daarbij wel de algemene opmerking, dat het bestuur zich tegenover de gemeente op diverse vlakken daadkrachtiger had mogen opstellen. Anderzijds heeft ook de gemeente Haarlem zich in de aansturing van de zwembaden erg terughoudend opgesteld. Ondanks het huidige convenant hadden zij op meer prestatiegerichte uitvoering mogen c.q. moeten sturen.

Een volledige terugkeer naar de gemeentelijke organisatie is voor alle partijen een gepasseerd station. Het privatiseren kan voor de zwembaden een serieuze optie zijn, maar is strijdig met de wens van de gemeente (op afstand) betrokken te blijven bij de uitvoering, organisatie en personeel. Op basis van het onderzoek, sluit een verzelfstandigde organisatie het best aan bij het beleid en visie van de gemeente Haarlem (focus op regie en beleid en de uitvoering op afstand) en de stichting SSH.

Het eindrapport is door gemeente en stichtingsbestuur afzonderlijk en gezamenlijk besproken. E.e.a. heeft geresulteerd in de gezamenlijke conclusie dat onderbrenging van de exploitatie van de gemeentelijke zwembaden bij SRO Kennemerland met het oog op continuïteit en toekomstperspectief de voorkeur verdient, dit mede tegen de

achtergrond van toenemende complexiteit en strengere wet- en regelgeving. Gemeente en SSH-bestuur hebben vervolgens de intentie uitgesproken het convenant op te zeggen. Het bestuur van de SSH heeft aan haar medewerking de voorwaarde verbonden dat de belangen van personeel en het zwembelangen (betaalbaarheid, toegankelijkheid, zwemverenigingen en doelgroepen) op een adequate wijze gewaarborgd dienen te worden.

Samen met SRO hebben SSH en Gemeente Haarlem en vervolgens gewerkt aan de uitwerking van de overdracht van de exploitatie van de zwembaden. Het resultaat hiervan luidt als volgt:

- Het convenant tussen Gemeente Haarlem en de Stichting Sportaccommodaties m.b.t. de exploitatie van de drie gemeentelijke zwembaden per 31-12-2008 door partijen op te zeggen.
- Per 1-1-2009 deze exploitatie in te besteden bij SRO Kennemerland BV.
- 2009 als startjaar te bestempelen waarbij het exploitatierisico voor rekening van de Gemeente Haarlem blijft en zaken verder uitgewerkt worden; Dit startjaar is nodig om enerzijds de gemeentelijke visie op het zwemmen en de zwembaden verder te ontwikkelen en anderzijds een aantal aandachtspunten in de huidige exploitatie uit te werken.
- Het startjaar te benutten om op basis van de in voorbereiding zijnde gemeentelijke visie door SRO een prestatieplan met bijbehorende begroting voor risicodragende exploitatie per 1-1-2010 op te laten stellen.

De OR is om advies gevraagd. Het advies komt separaat beschikbaar. Op 22 september j.l. heeft het bestuur van de Stichting Sportaccommodaties Haarlem vergadert over de voortgang van het traject. Er worden geen belemmeringen voorzien die de formele besluitvorming - op 13 oktober a.s. - over de opzegging van het convenant door de stichting in de weg staan.

Kanttekeningen

SRO opteert voor een risicodragende exploitatie vanaf 1-1-2010. (Risicodragend houdt in dat mee- en tegenvallers jaarlijks voor rekening van SRO Kennemerland komen en dus niet voor rekening van de gemeente).

Per 1-1-2009 is risicodragende exploitatie nog niet mogelijk in verband met het ontbreken van voldoende duidelijkheid over een aantal voor de exploitatie relevante onderwerpen. Het betreft ondermeer: de afronding van de gemeentelijke visie op zwemmen/zwembaden, de gebiedsontwikkeling 023 in relatie tot het Boerhaavebad, de wijze van risicoafdekking energiekosten, de bepaling van de omvang van het budget grootonderhoud en noodzakelijke overhead, herijking gebruiksafspraken NOVA/CIOS en aansprakelijkheidsrisico's.

Dit betekent dat SRO op basis van een open begroting de exploitatie in 2009 uitvoert, waarbij het risico in dat jaar bij de Gemeente Haarlem ligt. Dit is gelijk aan de huidige situatie.

In het najaar 2009 stelt SRO een prestatieplan/begroting 2010-2015 op dat na vaststelling door de Gemeente Haarlem de basis vormt voor de risicodragende exploitatie per 1-1-2010.

Personeel en Financiën

De wethouder Personeel draagt zorg voor een zorgvuldige afwikkeling van de overgang van het zwembadpersoneel in gemeentedienst naar de nieuwe werkgever SRO.

De Gemeente Haarlem vervult sinds 1-1-2008 de rol van “opdrachtgever” van SRO Kennemerland. In de achterliggende maanden is de opdrachtgeversrol intern ingevuld en is een en ander vastgelegd in een werkdocument “Uitwerking opdrachtgeverschap gemeente Haarlem richting SRO Kennemerland”,

Gedurende het startjaar zien Gemeente en SRO toe op de voortgang van het proces dat moet leiden tot risicodragende exploitatie van de zwembaden door SRO per 1-1-2010.

Het jaar 2009 is te beschouwen als startjaar. Afsproken is met SRO dat de doelmatigheid van de exploitatie van de Haarlemse zwembaden in het startjaar onderzocht wordt. Met name de personele kosten, de overhead en de opbrengsten zullen nog aandacht behoeven. In de loop van 2009 worden verdere afspraken gemaakt over de structurele bijdrage van de gemeente Haarlem aan SRO, op basis van een risicodragende overgang naar SRO per 1-1-2010.

Per 1-1-2009 zal het huidige personeel van de gemeente Haarlem in dienst komen van SRO. De begroting van de gemeente Haarlem blijft derhalve ongewijzigd, op uitzondering van de salarislasten (van € 1.215.766,-) en de doorbelasting voor dit zelfde bedrag aan de huidige Stichting Sportaccomodaties Haarlem. Deze verdwijnen uit de begroting en de budgettaire neutrale wijziging wordt in Berap 2009/1 verwerkt.

Bijlagen

- advies OR gemeente Haarlem
- (concept-) Sociaal Plan
- Rapport VDG-trajectmanagement “Organisatievorm Zwembaden gemeente Haarlem”, januari 2008
- werkdocument “Uitwerking opdrachtgeverschap gemeente Haarlem richting SRO Kennemerland” juli 2008

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,
Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

197/2008

De Raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. in te stemmen met de besluiten tot wederzijdse opzegging van het convenant door het bestuur van de de Stichting Sportaccommodaties Haarlem en het het college;
2. de exploitatie van de gemeentelijke zwembaden per 1-1-2009 door inbesteding toe te voegen aan het werkpakket van SRO Kennemerland BV;
3. in te stemmen met het overdragen van het zwembadpersoneel in gemeentedienst aan SRO per 1-1-2009.

Gedaan in de vergadering van.....

De griffier,

De voorzitter,